

C

CA-. Prefix dialectal del francès i (rar) del català, V. l'apèndix a *FREIXE*^{IV}, 186b49-187a45. Cal afegir-hi remissió a *RUSCA*, on parlo de maestr. *carruscles*.

CAÇAR. N'hi ha doc. més antiga que la que dono 5 del s. XIII: «ipso boscho --- nullus homo non *cachet* [= *caçet*] --- et non apprehendat *chaçam* ---» doc. de Sanaüja, a. 1045-75, *chaszar* v. i *chasza* f. en un altre de 1141 (Bast.-Bass. 1047-8).

CÀDEC. Com que a penes en dono localització 10 cat. viva, i del meu article es pot deduir que ve d'una variant en -c' tant o més que del mal documentat ll. CATÀNUM, interessa saber que la gent rural, a Oix, coneix perfectament l'arbut *kádbk*, com a freqüent en els 15 costers de l'Alt. Garrotxa, i me'l descriuen espontàniament com a semblant al ginebre, però diferent d'aquest perquè no és punxent, i és un poc més gran i rogenic (1985).

CALCIDA. En cat. documentat només des de Cavanilles, fi s. XVIII, per més que n'hi ha dada occitana del s. XIII. Però afegeixo ara que *calsides* ja figura en el *Decam.* cat. (a. 1429), conclusió, 627.13.

CALD. La doc. de *caldo* 'brou' sens dubte mossarabisme (II, 421a33-b34) és encara més antiga en text genuí que la de fi s. XV que hi dono, car ja el trobem en el castís *L. de Cuina de Sant Soví*, s. XIV: «farcir ventre de moltó --- prin hom los budells --- e sien perbullits --- pa blanc, rala:l hom e ous cuyts --- e umple hom lo ventre --- e coga en una olla ab aygua; puys fets sopes del *caldo* o brou si us volete» *NCl.* (cxv, 67.7) (*fer sopes* 'tallar llenques primetes de pa -- i recobrir-les amb brou')... Veritat que no sembla 30 que torni a aparèixer *caldo* en l'obra, i *brou* sí (bastant sovint, p. ex., p. 187 § 180), però en aquest text no es nota interpolació de mots moderns enlloc, i l'ed. és acurada i fidedigna. En qualitat de mossarabisme, es comprèn que llavors fos encara un mot proscrit com a excessivament vulgar, i evitat en general. 40

CALITJA. És notable la pervivència del ll. vg. CALIGINEM a Benasc i Alt Aragó, amb I G'N > *in*. Benasc «*gallinot*: neblina» Ferraz i Ballarín, que també ens donen a conèixer «*gallín*: en otros lugares de la prov. de Huesca». La *-ll-* en lloc de *-l-* pot ser deguda a l'existència de l'antic duplicat *galina/gallina* en el nom del cap d'aviram.

CANTELL. Avui ja no crec que *Benacantil* vingui 10 de PINNA CANTALE (II, 488b6) sinó del cèlt. PENNO-LEUCANTINO- 'cap alacantí', dissim. i sincopat en *Benalcantil*.

CAP. Com explico en els treballs citats a II, 521b49, el pron. negatiu *cap* no és estrany a l'ús valencià, però allí va generalment acompanyat d'un *de*: «no't dolga *cap de* diner / p' a pagar bon podader» en la versió valenciana dels aforismes rurals de Fages de Romà (85.10).

A la informació sobre el mossarabisme valencià 20 *cabeço* (*cabeç*), que dono a II, 511a1 ss., a48 etc., afegeixo i aclareixo: *PAlc.* 97a1 (no a31) dóna «*Alcabicio* nombre» amb trad. *cabicio* en àrab granadí, el qual tant podria ser un nom comú ('cap, capitost') o comú tornat NP com un NL. Simonet, *Glos.* 68.9f., 25 documenta el fem. *qabiθa*, espt. com a nom del *Cabo de Gata* (prov. Almeria), anomenat pels autors musulmans *qabiθa Ibn-Aswad* o simplement *Al-qabiθa*. MzPidal (*Orig.* 3, § 85.7, p. 413) inclou *cabezo* entre les denominacions antigues de «montículo», localitzada per noms de poblacions a les prov. d'Alacant, Múrcia, Almeria i Càceres, *Cabezuelo* a Huelva, Àvila i Sòria, *Cabessols* a «Alicante», arag. *cabezo*, apel·latiu però no concretat en noms de població. Notem que la fonètica mossàrab exclou la possibilitat que la terminació de *cabeço*, *cabeça*, contingui el sufix ll. -ICIU, -A, i postula necessàriament una base -ITIU, -A, com escau a amplificacions que són del ll. CAPITE, CAPITA. És possible, i àdhuc força versemblant, que aquell *cabicio* mossàrab 'capitost' vagi servir de model al val. vulgar *llauricio* 'pagès rústic' (veg. *infra*, s. v.). 40

Capbou és un nom rossellonès del *cap-gros* o lar-